

17. Oktober 2025

EM2025/145+147

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte lovforslag til Inatsisartut om, at samtlige stillingsopslag i det offentlige skal som krav indgå faglige kvalifikationer, herunder sproglige færdigheder i det grønlandske sprog, samt kendskab til grønlandsk kultur og det grønlandske samfund. Lovforslaget skal fremsættes senest EM2026.

(Naleraq)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til at fjerne samtlige krav til sproglig oversættelse i den offentlige forvaltning, udover oversættelse til Grønlands officielle sprog.

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Oversat - Tak først til forslagsstillerne fra Naleraq-gruppen og til Pele Broberg.

Først og fremmest vil vi fra Siumut understrege, at det er vores mål og prioritet, at den offentlige administration i landet drives på grønlandsk, og at vores sprog skal have en fremtrædende plads i borgerbetjeningen. Vi i Siumut mener desuden, at sammensætningen af medarbejdere i den offentlige forvaltning altid skal afspejle befolkningen i landet.

Ifølge vores viden sker ansættelse af chefer – både i centraladministrationen og i visse private virksomheder – stadig med udgangspunkt i et cirkulære fra 2017. Dette cirkulære har været genstand for debat i samfundet og under de seneste valgperioder, hvor der bl.a. er blevet efterlyst mere gennemsigtighed. Men der er endnu ikke sket ændringer.

Vi i Siumut finder det vigtigt, at bestemmelser, der skal styrke og udbrede brugen af vores sprog samt sikre ansættelse af kvalificerede og erfarne landsmænd, er tydelige og utvetydige.

Det nuværende cirkulære indeholder på flere punkter uklarheder. For det første står der som eksempel, at ved annoncering af stillinger skal sprogkundskaber nævnes som en af kvalifikationskravene, sammen med kendskab til vores kultur og levevis. Det bemærkelsesværdige er dog, at kendskab til vores sprog ikke indgår som vurderingskriterium ved almindelige stillinger, da man der foretager en helhedsvurdering. Derimod står det kun som et vurderingskriterium ved ansættelse af chefer – såsom departementschefer og direktører – at man har kendskab til vores sprog, kultur og levevis.

Ifølge Selvstyreloven er grønlandsk vores officielle sprog. Derfor finder vi det bemærkelsesværdigt, at Naalakkersuisuts formand i sit svar har udtalt, at sprog ikke må være en hindring for landets udvikling under demokratiets rammer, og at brugen af sprog i udviklingsarbejdet skal styrke kultur og levevis i Grønland. Fra Siumut finder vi dette en smule tankevækkende.

Vi mener nemlig, at det officielle sprog er grønlandsk – som fastslået i Selvstyreloven – og at det skal være grundlaget for et land, der udvikles af sit eget folk. Det er samtidig et sprog, som andre folk kan lære, ligesom vi også har mulighed for at lære andre folks sprog.

Da der fortsat er behov for at rekruttere arbejdskraft udefra, mener Siumut, at det bør være et krav, at udenlandske medarbejdere i høje stillinger vurderes på deres evne og vilje til at lære vores sprog. Vi foreslår desuden, at den sprogteknologiske løsning ("silassorissuseq") i højere grad udnyttes til oversættelse i departementerne. Dette vil både gøre administrationen mere fleksibel og kunne føre til store økonomiske besparelser.

Derfor ønsker vi fra Siumut at gøre det klart, at det skal være et krav, at man kan bruge grønlandsk i lederstillinger i samfundets offentlige institutioner. Vi mener også, at ansættelsesudvalg bør bestå af personer, der kan grønlandsk og opfylder de faglige krav, da de vil have bedre forudsætninger for at vurdere ansøgere korrekt.

Vi beklager, at Naalakkersuisuts ændringsforslag alene retter sig mod oversættelse, og vi foreslår derfor følgende ændringsforslag:

"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at opdatere cirkulæret om ansættelse af chefer i centraladministrationen samt i offentlige virksomheder m.v. Opdateringen skal have til formål at reducere de administrative omkostninger gennem øget anvendelse af AI, samt at gøre det til et krav, at ansættelsesudvalg sammensættes af personer med kendskab til det grønlandske sprog, vores kultur og med de fornødne faglige kvalifikationer. På dette grundlag pålægges Naalakkersuisut senest i efteråret 2027 (EM2027) at fremlægge de nødvendige lovforslag, cirkulærer og regler for Inatsisartut."

Med denne udtalelse fra Siumut anbefaler vi, at forslaget sendes videre til den relevante udvalgsbehandling med henblik på at opnå støtte fra et flertal i partierne.

Erik Jensen

Siumut